MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 665/2022-1.7/dh
8724/2022
8725/2022 – int.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

SLOVMAG, a. s. Lubeník

2. Identifikačné číslo

31 686 184

3. Sídlo

Lubeník 236, 049 18 Lubeník

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Modernizácia prípravne lisovacích hmôt

2. Účel

Účelom zmeny navrhovanej činnosti „Modernizácia prípravne lisovacích hmôt“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“) je výmena 6 ks zastaraných miešacích zariadení za nové automatizované linky so samostatnou odsávacou filtračnou jednotkou, pričom sa nezmení spôsob užívania existujúcej prevádzky. Proces prípravy lisovacích hmôt bude prebiehať na základe stanovených receptúr v automatickom režime. Nová technologická linka bude pozostávať z nasledovných technologických činností:

- dávkovanie hlavných komponentov;
- váženie hlavných komponentov pojazdnou tenzometrickou váhou;
- doprava navážených hlavných komponentov skipovými dopravníkmi;
- váženie a dávkovanie tekutých prísad;
- miešanie konečného produktu;
- odsun konečného produktu;
- odprašovanie.

3. Užívateľ

SLOVMAG, a. s. Lubeník

4. Umiestnenie

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Revúca
Obec:	Lubeník
Katastrálne územie:	Lubeník
Parcely č.:	959/90

Zmena navrhovanej činnosti sa bude realizovať v existujúcom výrobnom areáli, v stavebnom objekte haly lisovne na parcele vedenej v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoria vo vlastníctve spoločnosti SLOVMAG, a. s. Lubeník, Lubeník 236, 049 18 Lubeník, (ďalej len „navrhovateľ“).

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia/skončenia výstavby:	po nadobudnutí potrebných povolení.
Predpokladaný termín začatia prevádzky:	po nadobudnutí potrebných povolení.
Predpokladaný termín skončenia prevádzky:	časový rámec projektu nie je stanovený.

Zmena navrhovanej činnosti priamo nadväzuje na existujúcu vykonávajúcu činnosť. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu kapacity existujúcich výrobnych technologických liniek, ale zabezpečenie automatizácie výrobného procesu a zvýšenie jeho efektívnosti.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Zmena navrhovanej činnosti rieši rekonštrukciu strediska prípravne lisovacích hmôt zavedením automatizácie výrobného procesu. V rámci zmeny navrhovanej činnosti bude realizovaná nová stavba, ktorá bude osadená do existujúceho objektu haly lisovne na dotknutej parcele č. 959/90. V rámci stavby bude potrebné demontovať oceľové a základové konštrukcie nefunkčných pôvodných technologických zariadení. Existujúce jamy pôvodných skipových dopravníkov sa vyčistia a využijú sa pre nové miešacie linky. Po demontovaní sa osadia nové základové konštrukcie pre linky. Na nové základy sa osadí podporná oceľová konštrukcia so schodiskom, obslužnými plošinami a zábradlím. Na oceľovú konštrukciu sa nainštalujú jednotlivé technologické zariadenia liniek tak, aby bola zabezpečená bezpečnosť pracovníkov, ktorí budú vykonávať revíziu a údržbu technologického zariadenia.

Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti (nových miešacích liniek) bude odprášenie dopravných ciest vysokoúčinnými tkaninovými filtračnými zariadeniami s regeneráciu filtračnej tkaniny stlačeným vzduchom. Jednotlivé dopravné cesty budú zakapotované, aby sa minimalizovali jednotlivé zdroje prašnosti. Vyčistený vzduch bude vypúšťaný do priestoru haly, pričom maximálna koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok neprekročí prípustný limit. Hlavnou zložkou tuhých znečisťujúcich látok je magnezit. Ide o stavbu priemyselného charakteru, kde celé urbanistické a architektonické riešenie bude podriadené technologickým požiadavkám výroby.

Členenie stavby na stavebné objekty:

SO 001 Búracie práce

Búracie práce sa plánujú v minimálnom rozsahu a realizovať sa budú pred realizáciou nových železobetónových resp. oceľových konštrukcií, za účelom osadenia novej technológie.

SO 002 Základy

Po búracích prácach sa bude osádzať nová technológia v rozsahu betónovej konštrukcie (nové základové konštrukcie, podlahová doska hrúbky 180 mm, rozšírenie existujúcich jám, nová jama, sekundárna ochrana betónových povrchov a predlženie koľaje na konci haly) a oceľovej konštrukcie (paženie stavebnej jamy, premostenie koľaje v priestore novej jamy, rebríky, nosníky pre podchytenie skipov, zakrytie jám).

Členenie stavby na prevádzkové súbory:

PS 01 Strojno-technologické zariadenie

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v hale lisovne na mieste pôvodných miešacích liniek. V hale sa nachádza žeriav, ktorý je vybavený koncovými snímačmi pre pohyb kabíny tak, aby nedochádzalo ku kolízií kabíny s technologickým zariadením. Zmena navrhovanej činnosti nezmení charakter existujúcej prevádzky. V existujúcej podlahe budú vyhĺbené jamy pre pohyb kontajnera s vymiešaným produktom, pričom jamy budú vybavené bezpečnostným zábradlím, resp. zábranami.

Základné parametre linky (projektovaná kapacita):

- požadovaný výkon linky 210 t/24 hod –> 210 t/20 hod;
- pojazdové váhy 2 ks – dvojnádobová váha (objem 1t / 1 nádoba), t. j. celkom 4 váhy/nádoby;
- presnosť váženia 2 % z naváženej zložky;

- počet miešačiek 6 ks MI 1000;
- maximálna kapacita miešačky 1000 dm^3, resp. 1000 kg;
- výpad z miešačky do kontajnera s kapacitou 1000 dm^3, resp. 1000 kg;
- vonkajšie rozmery kontajnera (d x š x v) 1600 x 1370 x 1300 mm.

Nová technologická linka bude pozostávať z nasledovných technologických činností:

1. dávkovanie hlavných komponentov;
2. váženie hlavných komponentov pojazdnou tenzometrickou váhou;
3. doprava navážených hlavných komponentov skipovými dopravníkmi;
4. váženie a dávkovanie práškových prísad;
5. váženie a dávkovanie tekutých prísad;
6. miešanie konečného produktu;
7. odsun konečného produktu;
8. odprašovanie;
9. napojenie na jestvujúci potrubný rozvod tekutých prísad (dextrín a sulfid) a stlačený vzduch;
10. elektrické napojenie miešacích liniek 1-6 z jestvujúcej elektrorozvodne;
11. inštalácia velína kontajnerového typu.

Popis jednotlivých častí technológie a zariadenia

1. Dávkovanie hlavných komponentov

Pre skladovanie hlavných komponentov budú použité existujúce betónová silá. Tie budú vybavené sondami pre meranie hladiny a systémom na vyčírenie materiálu stlačeným vzduchom. Na výpadoch sú v súčasnosti silá osadené dávkovacími prvkami, pneumatický príklop, ručne ovládaný segmentový uzáver, turniket, alebo vibračný podávač. Nad niektorými dávkovacími prvkami sú inštalované havarijné (regulačné) ručné uzávery.

Pre dávkovanie komponentov do pojazdovej váhy budú použité automatické dávkovacie prvky výpadoch síl. (pneumatický príklop, ručne ovládaný segmentový uzáver, turniket). Súčasné dávkovacie prvky sú pneumatické príklopy, segmentové klapky, turnikety a vibračné podávače. Budú realizované úpravy a doplnenia dávkovacích prvkov podľa spracovanej podrobnej projektovej dokumentácie.

Pre navažovanie hlavných komponentov budú použité dve pojazdové váhy, ktoré budú jazdiť po koľajniciach pod uzávermi zásobných síl a postupne navažovať požadované dávky jednotlivých komponentov.

Vybavenie vozíka:

- zásobníky váh s tenzometrami, uzávery a s oklepom vibromotora;
- odprášenie - odsávanie zásobníkov váhy + filtre s regeneráciou;
- dotesňovanie vstupu a výstupu materiálu;
- zdroj stlačeného vzduchu kompresor + zásobník;
- pohon vozíka s brzdou;
- elektrický rozvádzač s ovládaním;
- čítačka QR pre snímanie polohy vozíka.

Na vozíku váhy bude umiestnené odsávanie a filtre s regeneráciou. Pred každým vyprázdnením váhy dôjde k regenerácii filtrov tak, aby bol odsatý prach vysypaný späť do

zmesi, do ktorej patria. Ďalšou súčasťou vozíka bude kompresor so zásobníkom stlačeného vzduchu, pre napájanie pneumatických prvkov vozíka.

2. Miešanie s dávkovaním prísad

Predzásobník vezme obsah jedného zásobníka váhy, ktorý bude umiestnený pod úrovňou koľají. Jeho výpad bude opatrený pneumaticky ovládaným uzáverom s vyústením do skipu. Vnútorný priestor a výpad budú odsávané. Pre lepšie vyprázdnenie bude predzásobník vzadu osadený pneumatickým oklepovým kladivom. V spodnej časti zásobníka bude umiestnená sonda minimálnej hladiny, pre detekciu prázdneho zásobníka. Pre vloženie predzásobníkov bude potrebné zväčšenie priestoru skipovej jamy pod koľajnicu č. 1 a jej podloženie nosníkom. Tento nosník bude zároveň slúžiť pre zavesenie predzásobníkov.

Pre zavážanie hlavných komponentov do miešačky bude použitý skipový výťah. Skip bude v spodnej východiskovej pozícii v jame pod predzásobníkom. Kvôli zabráneniu prášenia bude zásobník skip uzavretej konštrukcie, len v zadnej časti bude otvor pre plnenie z predzásobníkov. Pre vyprázdnenie bude skip vytiahnutý po vodiacich profiloch nad zvod do miešačky, kde po dosiahnutí vyprázdňovacej pozície dôjde k otvoreniu výpadu skipu a premiestňovaniu materiálu do miešačky.

Vnútorný priestor skipu a miesta presypov budú pri plnení a vyprázdňovaní odsávané pomocou filtračnej jednotky s regeneráciou umiestnenej na hornej plošine dávkovania prísad. Pri presypoch do miešačky bude skip odsávaný cez zvod do miešačky. Skipový výťah bude vybavený bezpečnostnými prvkami podľa platných noriem.

Pre miešanie zmesí bude použitá miešačka MI 1000, ktorá bude umiestnená v úrovni plošiny č. 1. Do veka miešačky budú zaústené dopravné cesty hlavných komponentov, sypkých prísad, ručných dávok a kvapalín. Hlavné komponenty budú do miešačky dopravované pomocou skipu. Vnútorný priestor miešačky bude odsávaný. Pod miešačkou bude nízky zvod do kontajnera pre namiešanú zmes.

Kontajner pre namiešanú zmes bude prepravovaný pomocou žeriavu. Žeriavom bude usadený na prepravný vozík na koľajniciach, pomocou ktorého bude odvezený až pod výpad z miešačky. Pohon vozíka bude riešený motorom s prevodovkou a reťazovým prevodom. Koncové polohy budú strážené čidlami. Naplnený kontajner bude odvezený žeriavom.

Dávkovanie prísad (zrnitých a práškových) budú formou zásobníkov prísad umiestnené na plošine č. 3. Zásobníky sa budú plniť ručne z 20-25 kg vriec, preto bude každý zásobník vybavený na vstupe roštom a digestorom. Zásobníky budú opatrené oklepovými kladivami pre lepšie vyprázdnenie a sondami na meranie minimálnej hladiny. Na výpadoch zásobníkov budú havarijné uzávery. Na výpady budú napojené dávkovacie dopravníky. Pre dávkovanie prísad do váhy budú použité závitovkové dopravníky, ktoré budú spoločne s váhou umiestnené medzi plošinami č. 2 a č. 3. Dopravníky budú na výpadoch opatrené motýlkovými klapkami, pre presnejšie dávkovanie a zabránenie nechcenému vypadnutiu materiálu. Pre možnosť vyprázdnenia zvyšku materiálu zo zásobníkov do vriec budú mať dopravníky zadné výpady a reverzný chod závitovky.

Zásobník váhy bude priskrutkovaný na tenzometrických snímačoch umiestnených na zavesenom nosnom ráme váhy. Proti výpadu bude opatrený motýlikovou klapkou a pre lepšie vyprázdnenie osadený pneumatickým oklepovým kladivom. Veko váhy bude pevne spojené s

rámom váhy a od zásobníka bude oddelené prechodovým tesnením. Na veku budú otvory pre zaústenie dávkovacích dopravníkov, komín riadeného odsávanie a revízny otvor váhy.

Pre možnosť vloženia ručných dávok bude na plošine č. 3 umiestnená násypka s pneumaticky ovládanou motýlikovou klapkou proti výpadu. Zvod z násypky do miešačky bude nad miešačkou oddelený ďalšou motýlikovou klapkou kvôli zabráneniu zanášania zvodu materiálom z miešačky. Násypka bude vybavená vzduchovým oklepovým kladivom a napojená na odsávanie.

Pre dávkovanie prísad (kvapalných) budú použité dve kvapalinové váhy. Zásobníky váh budú vyhrievané samoregulačným vykurovacím káblom a izolované tepelnou izoláciou. Dávkovanie kvapaliny do váhy bude riešené pneumaticky ovládaným guľovým ventilom. Na výtoku váh budú inštalované pneumaticky ovládané guľové ventily. Na vstupe do miešačky budú oddeľovacie pneumaticky ovládané guľové ventily.

Dávkovanie roztoku živice (ručné pridávanie kvapalín) bude v 1 000 l kontajneri umiestnenom na plošine č. 3 a do váhy bude pridávaný ručne. Pre ručné plnenie miešačky kvapalinou je nutný zvláštny lievik s guľovým ventilom, najlepšie na plošine č. 2, kvôli možno čo najkratšiemu zvodu do miešačky

Pre dávkovanie vody do miešačky bude použité potrubie napojené na vodovod. Dávkovanie vody bude riešené prietokomerom s pneumaticky ovládaným guľovým ventilom na vstupe do miešačky. Kvôli vyhrievaniu kvapalinových zásobníkov nie je možné dávkovať vodu cez tieto zásobníky, dochádzalo by k ich ochladzovanie (40 ° C - 50 ° C).

Pre odprášenie technológie bude, pre každý modul miešačky, použitá samostatná odsávacia filtračná jednotka s regeneráciou filtrov stlačeným vzduchom. Jednotka bude umiestnená na plošine č. 3. v priestore nad miešačkou a usadená na zásobníku prachu. Prach, odsatý pri navažovaní a doprave komponentov dávky, bude zvedený do miešačky a zamiešaný do prislúchajúcej zámesi.

Zásobník prachu pod filtračnou jednotkou bude na výpade uzatvorený pneumaticky ovládanou motýlikovou klapkou. Zvodové potrubie prachu, s ďalšou motýlikovou klapkou na výpade sa napojí na veko miešačky. Klapky na vstupe a výpade potrubia umožnia striedavým otvorením vyprázdnenie zásobníka prachu bez nutnosti prerušenia odsávania. Zabráni tak vnikaniu (nasatiu) zvíreného materiálu z miešačky do zvodového potrubia prachu, ktoré by sa tak mohlo zanášať.

Odsávané miesta budú predzásobník, skip, uzáver predzásobníkov, zvod zo skipu do miešačky, miešačka, digestor sypkých prísad, násypka ručných dávok a váha sypkých prísad.

3. Príprava a rozvod kvapalín pre kvapalinové váhy

Na prípravu kvapalných prísad dextrín a sulfitový výluh budú použité existujúce vyhrievané zásobníky. Tie bude nutné premiestniť do strednej časti haly, aby boli čo najkratšie dopravné trasy. Rozvod kvapalín bude vykonaný vykurovaným potrubím s cirkuláciou v dimenzii 6/4 "(DN40). Pre každú kvapalinu budú dva samostatné cirkulačné okruhy, každý pre jednu skupinu miešačiek. Každý okruh bude mať vlastné čerpadlo a pneumaticky ovládaný guľový ventil pre prerušenie cirkulácie po dobu dávkovania. Potrubia a armatúry budú vyhrievané samoregulačným vykurovacím káblom a od vonkajšieho prostredia izolované tepelnou izoláciou.

PS 02 Podporná oceľová konštrukcia

Ide o dve samostatné konštrukcie vľavo a vpravo od velína, z ktorých každá sa skladá z troch rovnakých sekcií a schodiskového priestoru. Každá sekcia je určená pre obsluhu jednej miešačky. Oceľová konštrukcia bude obsluhovať šesť miešačiek. Schodisková sekcia pre pohyb obsluhy medzi plošinami bude pričlenená k trojici sekcií vždy bližšie k velínu. Povrchová úprava oceľových konštrukcií je navrhnutá náterovým systémom s vysokou životnosťou podľa STN EN ISO 12944-2:2018-07 (67 3110). Stupeň koróznej agresivity atmosféry je uvažovaný C2 podľa STN EN ISO 12944-2.

PS 03 Odprašovanie

Systém odprašovania je rozdelený na niekoľko samostatných skupín, ktoré sú na sebe nezávislé. Schéma odprašovania bude súčasťou projektovej dokumentácie. Skladá sa z dvoch nezávislých systémov:

1. Odsávanie 2 ks pojazdových vozíkových váh (počet odprašovacích zariadení 2 ks/1 vozík).
2. Odsávanie ostatnej technológie (počet odprašovacích zariadení 6 ks).

Pre každý modul miešacieho zariadenia bude použité samostatné filtračné zariadenie s regeneráciou pomocou stlačeného vzduchu. Filtračná jednotka bude umiestnená na v priestore nad miešačkou a osadená na zásobníku prachu. Zásobník prachu pod filtračnou jednotkou bude na výpade uzatvorený pneumaticky ovládanou motýlikovou klapkou. Zvodové potrubie prachu, s ďalšou motýlikovou klapkou na výpade, sa napojí na veko miešačky. Klapky na vstupe a výpade potrubia umožnia striedavým otvorením vyprázdnenie zásobníka prachu bez nutnosti prerušenia odsávania. Zabráni sa tak vnikaniu (nasávaniu) zvíreného materiálu z miešačky do zvodového potrubia prachu, ktoré by sa tak mohlo zanášať. Odsávané miesta budú uzáver predzásobníkov, výpad zo skipu do miešačky, miešačka, digestory sypkých prísad, násypka ručných dávok a váha sypkých prísad.

PS 04 Prevádzkové potrubie

Zmena navrhovanej činnosti vyžaduje napojenie potrubných médií (stlačený vzduch, roztok živice, technologická voda, dextrín, sulfit) do už existujúcich potrubných rozvodov.

PS 05 Elektrotechnická dokumentácia (PRS, MaR, ASRTP, uzemnenie, osvetlenie)

Projektované zariadenie v zmysle vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia zaradené ako technické zariadenie elektrické skupiny A písm. b) technické zariadenie na premenu elektrickej energie s príkonom 250 kVA a viac vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva (v súčasnosti sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“ alebo

„príslušný orgán“) vydalo podľa § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o posudzovaní vplyvov“) a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní č. 8959/2020-1.7/dh, 63302/2020, 63304/2020-int. zo dňa 16. 12. 2020, ktorým rozhodlo, že sa zmena navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 01. 2021.

MŽP SR určilo podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov rozsah hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti č. 3547/2021-1.7/dh, 14896/2021, 14897/2021-int. zo dňa 17. 03. 2021.

Prerokovanie rozsahu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti v zmysle § 30 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov sa vykonalo v súlade s § 65g ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov písomne v listinnej a elektronickej podobe v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).

Správu o hodnotení zmeny navrhovanej činnosti (ďalej len „správa o hodnotení“) podľa prílohy č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov a na základe určeného rozsahu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti vypracovali v auguste 2021 Ing. Igor Šimko, PhD., MBA - odborne spôsobilá osoba, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 632/2016/OPV a kolektív. Pre vypracovanie správy o hodnotení bola spracovaná rozptylová štúdia, ktorej závery a odporúčania boli premietnuté do správy o hodnotení a tohto záverečného stanoviska.

Správa o hodnotení obsahuje nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa zmena navrhovanej činnosti neuskutočnila) a variant uvedený v oznámení o zmene navrhovanej činnosti – t. j. výmena 6 ks zastaraných miešacích zariadení za nové automatizované linky so samostatnou odsávacou filtračnou jednotkou.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení podľa § 31 zákona o posudzovaní vplyvov na MŽP SR dňa 27. 08. 2021.

MŽP SR, listom č. 3547/2021-1.7/dh, 46923/2021, 46924/2022-int. zo dňa 30. 08. 2021 upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania, že dňom doručenia správy o hodnotení začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a predložilo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov nasledovným subjektom procesu posudzovania: *rezortnému orgánu* (Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica), *dotknutej obci* (obec Lubeník), *dotknutým orgánom* (Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja; Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Revúca, odbor krízového riadenia; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Revúca; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia).

Všeobecne zrozumiteľné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zaslané dotknutej obci a účastníkovi konania Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava.

MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov informovala o doručení správy o hodnotení verejnosť, a to do desiatich dní od doručenia správy o hodnotení a zároveň zverejnila v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a oznámila verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a aby označila miesto, kde sa môžu podávať, pričom uviedlo, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce dokumentáciu v celom rozsahu, obec na úradnej tabuli obce zverejní informáciu o tom, kde a kedy možno do nej nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení podľa § 34 ods. 2 a s ohľadom na § 65g zákona o posudzovaní vplyvov zabezpečila verejné prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti a prizvala naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Podľa § 35 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na stanovisko doručené po uplynutí stanovených lehôt nemuselo MŽP SR prihliadať.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov zverejnilo správu o hodnotení na svojom webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 30. 08. 2021.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie podľa § 34 zákona o posudzovaní vplyvov sa uskutočnilo dňa 07. 10. 2021 o 10,00 hod. v budove Obecného úradu v Lubeníku, Lubeník 222, 049 18 Lubeník - sála kultúrneho domu. Verejnosť bola o verejnom prerokovaní informovaná spôsobom v mieste obvyklým, a to 10 dní pred jeho konaním. Ostatným subjektom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie bola zaslaná pozvánka listom č. 262/2021-001 zo dňa 22. 09. 2021.

Podľa záznamu z verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti sa na predmetnom prerokovaní zúčastnili zástupca dotknutej obce, zástupca navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení. Verejnosť sa verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti nezúčastnila.

Verejné prerokovanie otvoril starosta obce Lubeník p. Milan Pavko, ktorý privítal prítomných a odovzdal slovo zástupcovi spracovateľa správy o hodnotení Ing. Igorovi Šimkovi, PhD., MBA, ktorý informoval o predmete zmene navrhovanej činnosti a jej charakteristikách z hľadiska vplyvov na životné prostredie. V následnej diskusii sa starosta obce Lubeník zaujímal o vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na zamestnancov a o hodnotu investície. Na otázky reagovala zástupkyňa navrhovateľa Ing. Viera Takáčová. Nakoľko neboli ďalšie otázky v rámci diskusie verejné prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti bolo ukončené.

Z priebehu verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti bol vyhotovený písomný záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený na MŽP SR dňa 18. 10. 2021.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská k správe o hodnotení:

1. ***Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie*** *(list č. A/2021/01767, zo dňa 05. 10. 2021)* doručil k predloženej správe o hodnotení z hľadiska ochrany ovzdušia stanovisko v ktorom uvádza, že vzhľadom na dispozičné riešenie navrhovanej technológie, spôsob jej prevádzky a energetickú hospodárnosť prevádzky s navrhovaným technickým riešením zmeny navrhovanej činnosti súhlasí za podmienky, že prevádzka navrhovateľa bude zabezpečená proti úniku nekontrolovaných fugitívnych emisií do vonkajšieho ovzdušia vhodnými opatreniami (ako zavretými vstupnými bránami, zavretými oknami a udržiavaním prevádzky v čistom stave) a pravidelnou kontrolou a údržbou odlučovacích zariadení.
2. ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia*** *(list č. 55679/2021, zo dňa 13. 10. 2021)* vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uplatňuje nasledovné požiadavky:
    1. Vzhľadom na veľkosť hmotnostného toku tuhých znečisťujúcich látok v odpadovom plyne z predmetných zariadení pred odlučovaním, sa budú na dané zariadenia vzťahovať emisné limity na tuhé znečisťujúce látky bez ohľadu na skutočnosť, že vyústenie výduchov týchto zariadení bude do haly alebo do vonkajšieho ovzdušia. Vyplýva to z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, podľa ktorého prípustná úroveň znečisťovania ovzdušia reguluje vnášanie znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou priamo alebo nepriamo do ovzdušia. Požiadavky na pracovné prostredie tým nie sú dotknuté.
    2. Žiada, aby povoľujúci orgán pri vydávaní integrovaného povolenia určil v povolení v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti individuálny emisný limit a uviedol podmienku na vykonávanie pravidelnej kontroly a údržby odprašovacích zariadení, pričom navrhovateľ bude povinný viesť o vykonaných kontrolách a údržbe riadnu evidenciu.

    Na záver svojho stanoviska konštatuje, že po zabezpečení všetkých podmienok a požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia a za predpokladu splnenia vyššie uvedených požiadaviek, nemá voči realizácii zmeny navrhovanej činnosti zásadné námietky.
3. ***Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky*** *(list č. 07853/2021-3230-213732 zo dňa 04. 10. 2021)* uvádza, že ako rezortný orgán neuplatňuje pripomienky k predloženej správe o hodnotení a súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti.
4. ***Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly*** *(list č. 9037-37678/47-5/2021 zo dňa 7.10.2021)* vo svojom stanovisku uvádza, že vzhľadom na zaradenie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona č. 39/20213 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov, bude príslušným správnym orgánom v integrovanom povoľovaní podľa § 120 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Prevádzkovateľ bude povinný požiadať inšpekciu podľa § 6 a § 7 zákona o č. 39/20213 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre predmetnú prevádzku o zmenu integrovaného povolenia. Povoľujúci orgán vo svojom stanovisku žiada:

- prehodnotiť vypúšťanie odprášených tuhých znečisťujúcich látok od výrobných zariadení a dopravných trás do pracovného prostredia v nadväznosti na zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko;
- uložiť prevádzkovateľovi, aby zabezpečil vypúšťanie odprášených tuhých znečisťujúcich látok od predmetných výrobných zariadení a dopravných trás výduchmi do vonkajšieho prostredia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- vypracovať projektovú dokumentáciu predmetnej stavby pre vydanie stavebného povolenia.

5. ***Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia*** *(list č. 09380/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 14.9.2021)* vo svojom stanovisku konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti je v súlade so Záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja, vrátene jeho zmien a doplnkov, so záväzným regulatívom v oblasti hospodárstva č. 2.3.2 - podporovať rozvoj súčasnej odvetvovej štruktúry priemyselnej výroby s orientáciou najmä na sústavnú modernizáciu technologických procesov a zariadení šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať, znižovanie výrobných nákladov a energetickej náročnosti výroby, zvyšovanie miery finalizácie, kvality a úžitkových parametrov výrobkov. Na záver svojho stanoviska uvádza, že k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.
6. ***Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Revúcej*** *(list č. ORHZ-RA-2021/000132-002 zo dňa 10. 09. 2021)* realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.
7. ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom so sídlom v Rimavskej Sobote*** *(list č. OU-RA-OSZP-2021/000885-003 zo dňa 28. 09.2021)* vo svojom stanovisku uvádza, že vzduch z filtrov je odvádzaný do pracovného prostredia tak, že neprekročí povolený limit pre tuhú znečisťujúcu látku magnezit v pracovnom prostredí. Predpokladá, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti povedie k zlepšeniu tohto stavu a bude predstavovať technologické opatrenie prijaté k náprave existujúcej situácie v pracovnom prostredí, čo bude v ďalších krokoch potrebné overiť. Zároveň vo svojom stanovisku upozorňuje, že okrem hlavnej zložky miešanej zmesi (magnezitu), vstupujú do technologického procesu aj ďalšie chemické látky (práškové a kvapalné prísady), ktoré aj keď budú aplikované v nižších množstvách, môžu mať vzhľadom na pôsobenie na ľudský organizmus stanovené prísnejšie limity pre ich koncentráciu v pracovnom ovzduší, a preto bude orgán verejného zdravotníctva po spustení stavby

modernizácie prípravne lisovacích hmôt do prevádzky riešiť identifikáciu týchto látok a posúdenie ich možného účinku na zdravie zamestnancov. Na základe uvedeného nemá k správe o hodnotení pripomienky.

8. ***Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS“)*** *elektronickým podaním zo dňa 06. 09. 2021* uvádza svoje požiadavky v stanovisku nasledovne:

Stanovisko zo dňa 06. 09. 2021, cit.:

„Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

a) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
b) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
c) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,4)
d) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.[2])

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí obsahovali aj:

1. *prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.*
2. *opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona*
3. *opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva*
4. *opatrenia realizácie obehového hospodárstva*
5. *Uviesť konkrétne opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe Európskej komisie v rámci balíčka energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).*
6. *Uviesť opatrenia, ktorými navrhovateľ prispeje k budovaniu inovatívneho ekologického hospodárstva v rámci projektu Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)*
7. *Vyhodnotiť opatrenia na obnovu prirodzenej biodiverizty primerané navrhovanej činnosti a územiu, v ktorom sa nachádza.*

Žiadame zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a •hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Z dôvodu zásady zdržanlivosti ZDS vlastné vyhodnotenie a pripomienky k zámeru nezasiela. V prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS, rezervujte si termín tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.“

ZDS zaslalo doplnenie svojho stanoviska k správe o hodnotení *(elektronickým podaním zo dňa 15. 09. 2021)* v ktorom uvádza nasledovné, cit.:

„V zmysle čl.4 Aarhuského dohovoru (https://www.slov-lex.sk/pravne predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204) žiadame o všetky informácie o životnom prostredí vo forme zaobstaraných podkladov preukazujúcich vplyvy na životné prostredie v rozsahu potrebnom pre efektívne vykonanie konzultácií k predmetnému projektu a to jednou z nasledovných foriem:

1. *elektronicky emailom na adresu eia@samospravydomov.org*
2. *elektronicku do elektronickej schránky ZDS na ÚPVS*
3. *zverejnením na webovom portále enviroportal.sk v podstránke venovanej predmetnému projektu*

Žiadame o zrozumiteľné vysvetlenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, objasnenie a porovnanie jednotlivých variantov a určenie environmentálnych opatrení pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.

Žiadame o konkretizáciu a špecifikáciu environmentálnych opatrení v nasledovne:

1. *prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.*
2. *opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona*
3. *opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva*
4. *opatrenia realizácie obehového hospodárstva*
5. *Uviesť konkrétne opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe Európskej komisie v rámci balíčka energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419)*
6. *Uviesť opatrenia, ktorými navrhovateľ prispeje k budovaniu inovatívneho ekologického hospodárstva v rámci projektu Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)*

7. *Vyhodnotiť opatrenia na obnovu prirodzenej biodiverizty primerané navrhovanej činnosti a územiu, v ktorom sa nachádza.*

Žiadame zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy. Žiadame zrozumiteľné ale merateľné vyhodnotenie zámeru aj z nasledujúcich hľadísk:

A. *Preukázanie tzv. klimatickej odolnosti infraštruktúry, t.j. že predmetný zámer ani v budúcnosti nebude v rozpore so záväzkami Európskej únie dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 a cieľ zníženia emisí o 55% do roku 2035. Uvedené platí aj na prevádzkové vplyvy zámeru.*
B. *Akým spôsobom sa uvažuje s občianskou participáciou pri realizácii tohto zámeru?*
C. *Podľa viacerých názorov [tu],[tu] , Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:" Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní. Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje. ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.*
D. *ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to,*

že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri,ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

E. *Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).*

Po obdržaní predmetných informácií o životnom prostredí máme záujem vykonať k predmetnému projektu konzultácie, t.j. odbornú diskusiu tak, aby naše stanoviská a vyjadrenia boli v primeranej forme a rozsahu zapracované do rozhodnutia EIA k predmetnému projektu. Pri konzultáciách je potrebné aby spĺňali charakteristiku konzultácie podľa platnej Smernice EIA č. 2011/92/EÚ a taktiež aby bol dodržaných ich charakter podľa bodu 23, 24, 29, 34 a 34 preambuly k novele Smernice EIA č.2014/52/EÚ; t.j. aby nám bolo umožnené efektívne sa podieľať na výsledku projektu, t.j.ovplyvnenie realizácie v čase kedy sú otvorené všetky možnosti a varianty ďalšieho postupu v predmetnom projekte a to otvoreniu a priamo odbornou diskusiou so všetkými zainteresovanými. Konzultáciu je možné vykonať v rámci konania úradným spôsobom ale aj neúradným spôsobom; v prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS, rezervujte si termín tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk"

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona o posudzovaní vplyvov

Odborný posudok k zmene navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov vypracoval na základe určenia MŽP SR, listom č. 3547/2021-1.7/dh, 56642/2021 zo dňa 19. 10. 2021, RNDr. Ivan Pirman, Karmínová 17, 010 03 Žilina, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 151/97-OPV (ďalej len „spracovateľ posudku").

Spracovateľ posudku vypracoval odborný posudok na základe vlastných poznatkov a zistení a relevantných právnych predpisov v oblasti životného prostredia a na základe vyžiadaných doplňujúcich informácií od navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení a oboznámenia sa s nasledovnou dokumentáciou:

- oznámenie o zmene navrhovanej činnosti;
- rozhodnutie zo zisťovacieho konania č. 8959/2020-1.7/dh, 63302/2020, 63304/2020-int. zo dňa 16. 12. 2020;
- rozsah hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti č. 3547/2021-1.7/dh, 14896/2021, 14897/2021-int. zo dňa 17. 03. 2021;
- správa o hodnotení, august 2021;

- doručené stanoviská k správe o hodnotení;
- záznam z verejného prerokovania;
- stanovisko k doplňujúcim otázkam k rozptylovej štúdii;
- vyjadrenie navrhovateľa k písomnej konzultácii ZDS zo dňa 06. 09. 2021;
- posudok o riziku pre pracovisko Prípravňa I. - III. etapa, vypracovaný podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. (Slovmag, a.s. Lubeník, 14.9.2009);
- integrované povolenie, ktorým sa povoľuje vykonávanie činností v prevádzke navrhovateľa;
- vykonávacie rozhodnutie Komisie z 26. marca 2013, ktorým sa stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách na výrobu cementu, vápna a oxidu horečnatého;
- RNDr. Soňa Antalová, CSc., doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., Mgr. Imrich Vozár, 2020: Metodická príručka spracovateľa odborného posudku v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.

V odbornom posudku boli vyhodnotené najmä úplnosť správy o hodnotení z formálnej aj obsahovej stránky, stanoviská podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov, komplexné zhodnotenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti, variant riešenia zmeny navrhovanej činnosti a návrh podmienok na realizáciu zmeny navrhovanej činnosti a opatrení na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti.

Spracovateľ posudku má zato, že správa o hodnotení je z hľadiska štruktúry kapitol spracovaná v súlade s prílohou č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov a na základe týchto kritérii považuje správu o hodnotení za úplnú.

Spracovateľ posudku k spracovaniu jednotlivých kapitol správy o hodnotení uvádza, že základné údaje o navrhovateľovi a o navrhovanej činnosti spĺňajú všetky potrebné formálne náležitosti. Popis technického riešenia obsahuje všetky základné náležitosti potrebné na posúdenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie. Časť správy o hodnotení, ktorá sa venuje údajom o vstupoch a o výstupoch zmeny navrhovanej činnosti, ktoré boli východiskom pre posudzovanie vplyvov na zložky životného prostredia považuje vypracovanú v dostatočnom rozsahu. V rámci kapitoly, ktorá sa venuje charakteristike súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia, zhodnoteniu súčasných environmentálnych problémov, posúdeniu očakávaného vývoja územia, ak by sa zmena navrhovanej činnosti nerealizovala a súladu zmeny navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou uvádza, že sa autori správy o hodnotení venovali podrobnému popisu zložiek, ktoré nemajú podstatnejší súvis so zmenou navrhovanej činnosti. Spracovateľ posudku ďalej uvádza, že zameranie správy o hodnotení na vyhodnotenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva bola vypracovaná na dobrej profesionálnej úrovni. Spracovateľ posudku pozitívne vyzdvihol podrobné posúdenie zmeny navrhovanej činnosti vo vzťahu s najlepšie dostupnou technikou.

Správa o hodnotení konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti má oproti nulovému variantu pozitívny vplyv na životné prostredie. S týmto celkovým vyhodnotením sa spracovateľ posudku stotožnil. Úplnosť správy o hodnotení bola konfrontovaná aj s odporučeniami na štruktúru správy podľa hore uvedenej metodickej príručky. Správa o hodnotení mala aj isté nepresnosti a neurčitosti, ktoré však nemajú žiaden podstatný vplyv na výsledok hodnotenia.

Spracovateľ posudku odporučil realizáciu zmeny navrhovanej činnosti za podmienky rešpektovania opatrení uvedených v odbornom posudku.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska. Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 17. 12. 2021.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Zmena navrhovanej činnosti je lokalizovaná v areáli existujúceho závodu navrhovateľa nachádzajúcom sa na území obce Lubeník s celkovým počtom cca 1 281 obyvateľov. Najbližším obývaným územím je východná časť katastrálneho územia obce Lubeník vzdialená od umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti cca 550 m. Ďalšia obytná zástavba je vzdialená cca 1 200 m a nachádza sa v katastrálnom území obce Revúcka Lehota. Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti dôjde počas etapy výstavby k nárastu dopravy, zvýšenej tvorbe hluku a emisií v súvislosti so stavebnou činnosťou. Jedná sa však o vplyv dočasný, krátkodobý a z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo málo významný. Vzhľadom na charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti, jej umiestnenie nedôjde oproti súčasnému stavu k negatívnemu ovplyvneniu pohody a kvality existujúceho obyvateľstva v jej bližšom, či širšom okolí. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nezvyšuje nároky na dopravu na okolitej dopravnej sieti, resp. na komunikáciách trasovaných cez urbanizované obytné časti sídiel, jej realizáciou nedôjde k narušeniu pohody ani komfortu bývania v existujúcich okolitých obytných častiach dotknutých sídiel. Zmena navrhovanej činnosti nebude pre okolité obyvateľstvo ani návštevníkov dotknutého územia predstavovať zdravotné riziká. Negatívne vplyvy na sociálne a ekonomické súvislosti neboli identifikované. Prevádzka prináša sociálne a ekonomické efekty v podobe tvorby nových resp. udržania pracovných miest, zvýšenie priemerných miezd, zlepšenie demografického vývoja, zlepšenie infraštruktúry regiónu. Zmena navrhovanej činnosti emituje výrazne nižšie emisie tuhých znečisťujúcich látok ako zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sú predmetom zmeny navrhovanej činnosti. Z hľadiska vyššie uvedeného je možné konštatovať, že významná záťaž pre obyvateľstvo ani narušenie pohody a kvality života sa nepredpokladá, ak budú dodržané všetky bezpečnostné, hygienické, technické, technologické a legislatívne podmienky zmeny navrhovanej činnosti.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v Banskobystrickom kraji je vykurovanie domácností, najmä v severnej časti, kde je podiel využitia palivového dreva v porovnaní s ostatnými oblasťami najvyšší. Lokálne je dôležitá aj cestná doprava. Najvyššiu intenzitu dosahuje v okrese Banská Bystrica – na diaľnici R1 a na ceste č. 66. Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia, ako je metalurgia neželezných kovov sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa v tomto kraji môže prejaviť aj vplyv teplární. Dominantným pozitívnym, dlhodobým lokálnym vplyvom v súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti je vlpyv na ovzdušie, a to znížením množstva emisií. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k zabezpečeniu výmeny 6 ks zastaraných miešacích zariadení za

nové automatizované linky so samostatnou odsávacou filtračnou jednotkou, pričom sa nezmení spôsob užívania existujúcej prevádzky navrhovateľa. Ťažiskovým podkladom pre vyhodnotenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na ovzdušie bola aj rozptylová štúdia, ktorá tvorila prílohu správy o hodnotení. V rozptylovej štúdii boli vykonané výpočty koncentrácií znečisťujúcich látok vo voľnom ovzduší prostredníctvom matematického modelu programu WinMODIM 5.01. Zo záverov rozptylovej štúdie vyplýva, že zmena navrhovanej činnosti svojim emisným charakterom a súčasne zrušením existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia zlepší súčasny stav kvality ovzdušia. Výrazným vplyvom na uvedené konštatovanie má skutočnosť, že zmena navrhovanej činnosti emituje výrazne nižšie emisie tuhých znečistujúcich látok ako zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sú predmetom odstránenia, resp. nahradenia realizáciou zmeny navrhovanej činnosti. Počas etapy výstavby môže dôjsť k časovo obmedzenému, lokálnemu zaťaženiu kvality ovzdušia, a to najmä činnosťou stavebných mechanizmov, prevádzkou motorových vozidiel v súvislosti so stavbou, manipulácia s prašnými materiálmi v súvislosti so stavbou, resuspenziou prachových častíc v rámci priestoru stavby. Z dôvodu eliminácie uvedených predpokladaných zdrojov znečisťovania ovzdušia budú aplikované primerané opatrenia. Nepredpokladá sa, že by zmena navrhovanej činnosti v dotknutom území zvýšila resp. mala významne negatívny vplyv na klimatické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

V súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakávajú významné zásahy do horninového prostredia, nakoľko si zmena navrhovanej činnosti nebude vyžadovať terénne úpravy, ani zásahy do krajiny a horninového prostredia. Vo vzťahu k horninovému prostrediu a ložiskám nerastných surovín, do dotknutého územia zasahujú dva bansko-ložiskové regióny s dvoma bansko-ložiskovými oblasťami (veporské pásmo / Muráň - Hrdzavá dolina a gemerské pásmo / Jelšava - Lubeník - Sirk). Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na nerastné suroviny a geodynamické javy sa nepredpokladajú. V okrese Revúca sa nachádzajú chránené ložiskové územia, ktoré sú v pôsobnosti Obvodného banského úradu v Košiciach.

Vplyvy na podzemné a povrchové vody

Zmenou navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpadové vody. Nebude ovplyvnená kvalita povrchových ani podzemných vôd. Realizáciou zmeny navrhovanej zmeny činnosti sa nezmenia odtokové pomery. Spotreba vody po realizácii zmeny navrhovanej činnosti nebude vyššia ako súčasný stav, a preto nebudú ovplyvnené ani zásoby vody. Zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá zvýšené riziko kontaminácie podzemných a povrchových vôd. Riziko kontaminácie podzemnej a povrchovej vody následkom realizácie zmeny navrhovanej činnosti existuje v súvislosti s možnosťou vzniku neštandardných situácií. Predmetné riziká je možné minimalizovať technickými a organizačnými opatreniami.

Vplyvy na pôdu

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy, ani záber lesných pozemkov. Negatívne vplyvy na pôdu sa vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti neočakávajú.

Vplyvy na faunu, flóru, biotopy a biodiverzitu

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si na dotknutom území nevyžaduje výrub drevín. Vzhľadom na rozsah a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá významne negatívny vplyv na významný rastlinný alebo živočíšny druh. Celkovo vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na rastlinstvo a živočíšstvo možno vyhodnotiť ako málo významný.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje zásadnú zmenu v existujúcej krajinnej štruktúre. Zmena navrhovanej činnosti neumiestňuje do dotknutého územia žiadne stavby, ktoré by mohli znečistiť scenériu krajiny.

Vplyvy na lokality Natura 2000

Areál prevádzky ako aj samotná zmena navrhovanej činnosti nezasahuje do prvkov územného systému ekologickej stability definovaných v regionálnych územných systémov ekologickej stability okresu Revúca. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na územný systém ekologickej stability.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Negatívny vplyv na územný systém ekologickej stability sa nepredpokladá vzhľadom na to, že zmena navrhovanej činnosti priamo nezasahuje do žiadnych prvkov územného systému ekologickej stability. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti tak nedôjde ku zmene vplyvu na územný systém ekologickej stability.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na kultúrne a historické pamiatky.

Vplyvy na archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V dotknutom území ani v širšom okolí neboli zistené a zaregistrované archeologické náleziská a inak významné lokality.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Kumulatívne a synergické vplyvy

Zmena navrhovanej činnosti je situovaná v existujúcej prevádzke, ktorá leží v údolí (cca 275 m n. m.) obklopená prevažne lesnou vegetáciou. Z východnej strany vo vzdialenosti cca 2 500 m sa nachádza obdobný závod zameraný na ťažbu a spracovanie magnezitu (SMZ, a. s. Jelšava). Na základe rozsahu zmeny navrhovanej činnosti a technologických opatrení táto zmena neovplyvní z hľadiska priestorového rozloženia vyššie lokalitu územia. Na základe výsledkov matematického modelovania uvedeného prístupu vo vypracovanej rozptylovej štúdii je možné konštatovať, že zmena navrhovanej činnosti svojim emisným charakterom a zrušením existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia predpokladá zlepšenie súčasného stavu kvality ovzdušia. Výrazný vplyv na uvedené konštatovanie má skutočnosť, že zmena navrhovanej činnosti emituje výrazne nižšie emisie tuhých znečistujúcich látok ako zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sú predmetom odstránenia, resp. nahradenia realizáciou zmeny navrhovanej činnosti.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa dotknuté územie nachádza v území kde platí 1. stupeň územnej ochrany. Priamo v dotknutom území sa nenachádza žiadne územie siete Natura 2000. Zmena navrhovanej činnosti nebude zasahovať, ani neovplyvní územie európskeho významu. Nepredpokladá sa, že zmena navrhovanej činnosti bude mať negatívny vplyv, buď samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou, na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany. Najbližším chráneným územím je územie európskeho významu SKUEV2285 Alúvium Muráňa o rozlohe 63,214 ha, vzdialené od lokality zmeny navrhovanej činnosti cca 300 m. Najbližšie k lokalite zmeny navrhovanej činnosti, severne a severozápadne od dotknutého územia sa nachádza chránené vtáčie územie SKCHVU017 Muránska planina - Stolica (CHVÚ), ktoré sa rozprestiera na výmere 25 796,46 ha a má 73 % prekryv so sieťou chránených území.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku spoločného verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s ú h l a s í

s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti **„Modernizácia prípravne lisovacích hmôt“** za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov príslušný orgán **súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti podľa realizačného variantu uvedeného v správe o hodnotení** a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. s výmenou 6 ks zastaraných miešacích zariadení za nové automatizované linky so samostatnou odsávacou filtračnou jednotkou.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

Na základe charakteru zmeny navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení a odborného posudku s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. V rámci ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie detailne spracovať technické riešenie vo vzťahu k spôsobu vypúšťania vzdušniny z filtrov, v koordinácii s požiadavkami povoľujúceho orgánu a príslušným orgánom regionálneho úradu verejného zdravotníctva.
2. V projektovej dokumentácii, resp. žiadosti o zmenu integrovaného povolenia predložiť zoznam všetkých chemických látok a prípravkov použitých v danej prevádzke, vrátane ich množstiev a kariet bezpečnostných údajov.
3. V rámci ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie spracovať bilanciu odpadov, s ohľadom na demontáž existujúcej technológie, preložky sietí a stavebné úpravy existujúcej haly. Zabezpečiť čo najväčšie zhodnotenie odpadov vzniknutých pri demontáži existujúcej technológie a stavebných úpravách existujúcej haly.
4. Pri inštalácii technologických zariadení vnútorným predpisom upraviť prevádzku v blízkosti stavby z hľadiska bezpečnosti.
5. V rámci skúšobnej prevádzky meraniami preveriť dodržiavanie najvyššie prípustných expozičných limitov pre všetky chemické látky identifikované vo výrobe podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.
6. V rámci skúšobnej prevádzky aktualizovať posudok o riziku podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.
7. Objekty, v ktorých sa skladujú a dopravujú prašné materiály, zabezpečiť uzatvorením vstupných brán, okien, obslužné plochy a zariadenia udržiavať v čistom stave.
8. Zabezpečiť v potrebnom množstve zásobu náhradných dielov pre všetky typy používaných odprašovacích zariadení.
9. Kontrolovať tlakovú stratu jedenkrát za zmenu u látkových filtračných zariadení vybavených meraním tlakovej straty.
10. Merať tlakovú stratu u filtračných zariadení, ktoré nie sú vybavené meraním tlakovej straty U trubicou alebo diferenčným tlakomerom, v súlade so schváleným súborom technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia, údaje zaznamenávať v prevádzkovom denníku.
11. Zabezpečiť opravy, údržbu a čistenie zariadení v súlade s vypracovaným plánom opráv.

12. Odsávacie a odlučovacie zariadenia kontrolovať jedenkrát za deň, o vykonaných kontrolách a údržbe viesť evidenciu.
13. Pri zistení zvýšeného úniku znečisťujúcich látok z filtračných zariadení okamžite vykonať nápravu, prípadne odstaviť zariadenie.
14. Preukázateľne oboznámiť obsluhu s prevádzkovými predpismi všetkých zariadení a schváleným súborom technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia pri prevádzke veľkých zdrojov znečisťovania.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti po realizácii zmeny navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona o posudzovaní vplyvov.

V súčasnosti prebieha na prevádzke navrhovateľa pravidelné sledovanie a meranie jednotlivých ukazovateľov, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie a zdravie. V súlade s platnými právnymi predpismi a vydanými rozhodnutiami navrhovateľ zabezpečuje:

- sledovanie limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia (automatickým monitorovacím systémom a diskontinuálnym oprávneným meraním emisií);
- sledovanie množstvá odobratej pitnej a povrchovej vody;
- množstvá a kvalitu vypúšťaných odpadových vôd;
- množstvá vyprodukovaných odpadov a spôsob ich nakladania;
- hodnoty hluku a aerosólov v pracovnom prostredí;
- kontrolu a monitorovanie technického stavu technologických zariadení prevádzky.

Po zrealizovaní zmeny navrhovanej zmeny sa aj naďalej bude vykonávať sledovanie, meranie a porovnávanie výsledkov zistených údajov s limitnými, resp. stanovenými hodnotami v zmysle jednotlivých právnych predpisov a rozhodnutí, ako aj kontrola technického stavu zariadení, aby bol zabezpečený riadny chod prevádzky.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa

zistí, že skutočné vplyvy zmeny navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení zmeny navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení bolo doručených celkovo 8 písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávy a zainteresovanej verejnosti. Žiadny z orgánov štátnej správy a samosprávy nevzniesol pripomienky, ktoré by zásadným spôsobom obmedzovali alebo znemožňovali výkon zmeny navrhovanej činnosti v dotknutom území. Odôvodnenie akceptovania a neakceptovania písomných stanovísk doručených k správe o hodnotení a ostatných predložených stanovísk vychádza z vyjadrenia MŽP SR k jednotlivým stanoviskám, ktoré sú uvedené v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska. Pripomienky uplatnené v stanoviskách doručených k zmene navrhovanej činnosti boli vyhodnotené MŽP SR v rozhodnutí č. 8959/2020-1.7-dh, 63302/2020 zo dňa 16. 12. 2020 vydanom v zisťovacom konaní a následne v správe o hodnotení.

V procese posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti bola identifikovaná nasledovná verejnosť:

1. Združenie domových samosprávy, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava

Väčšina doručených stanovísk, ktoré obsahovali pripomienky bolo akceptovaných a MŽP SR ich zapracovalo do opatrení a pripomienok v kapitole VI.3 tohto záverečného stanoviska. Väčšina požiadaviek zo stanoviska ZDS však akceptovaná nebola, nakoľko sú vo vzťahu k posudzovanej zmene navrhovanej činnosti, jej účelu a následný povoľovací proces bezpredmetné, a zo znenia pripomienok ZDS sa dá usúdiť, že sa neoboznámilo s dokumentáciou zverejnenou na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, nakoľko väčšina pripomienok a požiadaviek ZDS je vo vzťahu k charakteru zmeny navrhovanej činnosti neadekvátna, resp. neaplikovateľná.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre zmenu navrhovanej činnosti je vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomilo listom č. 665/2022-1.7/dh, 7541/2022 zo dňa 08. 02. 2022 účastníkov konania, že majú možnosť, aby sa pred vydaním záverečného stanoviska mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Na uvedené upovedomenie reagovalo ZDS žiadosťou o informácie o životnom prostredí a žiadosťou o vykonanie konzultácií a všeobecnom vyjadrení k nárokom na finálne rozhodutie

(elektronické podanie zo dňa 15. 02. 2022). MŽP SR uvádza, že v zmysle ust. § 23 správneho poriadku právo nazerať do spisu je procesným prejavom práva dotknutej osoby na prístup k informáciám počas celého správneho konania. MŽP SR nenariadilo vykonanie samostatných konzultácií, nakoľko to nevyžadovala povaha veci. Zákon o posudzovaní vplyvov umožňuje vykonanie konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, nešpecifikuje však spôsob a formu realizácie konzultácií. Konzultácie môžu byť realizované písomnou alebo ústnou formou. MŽP SR umožnilo v konaní vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

ZDS malo možnosť konzultovať aj ústnou formou a uplatniť svoje požiadavky a pripomienky ohľadom vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie na verejnom prerokovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 07. 10. 2021 na Obecnom úrade Lubovník. Verejnosť bola o verejnom prerokovaní informovaná spôsobom v mieste obvyklým, a to 10 dní pred jeho konaním. ZDS však počas celého procesu posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie do spisu nahliadnuť neprišlo a na verejnom prerokovaní sa nezúčastnilo.

MŽP SR zo svojej úradnej činnosti eviduje, že v konaniach, v ktorých sa ZDS interesuje, predkladá požiadavky bez predchádzajúceho oboznámenia sa s dokumentáciu k navrhovaným činnostiam resp. ich zmenám, a požiadavky sú uniformné pre rôzne činnosti, pričom pre niektoré činnosti sú potom často tieto požiadavky bezpredmetné alebo nerealizovateľné. Preto má MŽP SR pochybnosti, že ZDS ide o presadzovanie verejných záujmov.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. Celkovo bolo na príslušný orgán doručených 8 písomných stanovísk k správe o hodnotení od zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávy a dotknutej verejnosti, z ktorých ani jedno nebolo nesúhlasné. Vyhodnotenie stanovísk doručených k správe o hodnotení je uvedené v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska.

Správa o hodnotení, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovanie zmeny navrhovanej činnosti ani odborný posudok neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou zmeny navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia obyvateľstva. V priebehu posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti neboli vznesené pripomienky, ktoré by zásadným spôsobom obmedzovali alebo znemožňovali realizáciu zmenu navrhovanej činnosti.

So zreteľom na časový priebeh zmeny navrhovanej činnosti jej vplyvy nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka. Zmena navrhovanej činnosti rieši výmenu 6 ks zastaraných miešacích zariadení za nové automatizované linky so samostatnou odsávacou filtračnou jednotkou, pričom sa nezmení spôsob užívania existujúcej prevádzky. Proces prípravy lisovacích hmôt bude prebiehať na základe stanovených receptúr v automatickom režime.

Realizáciou opatrení v dotknutom území je možné očakávať pozitívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti značí pre životné prostredie dotknutého územia len málo významný nepriaznivý vplyv. Súčasne všetky identifikované nepriaznivé vplyvy majú charakteristiky vplyvov zmierniteľných pomocou vhodne nastavených opatrení. Zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje zmenu záberu pôdy, bude

realizovaná v rámci existujúcej haly, bez vplyvu na zastavané územie. Zmena navrhovanej činnosti v rámci jej prevádzky nebude mať nároky na organizáciu dopravy alebo zvýšenie jej intenzity, nedôjde k zmene v nárokoch na inú infraštruktúru a na energie. Nedôjde k tvorbe priemyselných odpadov a charakter ani množstvo odpadov sa oproti súčasnému stavu nezmení. Zmenou navrhovanej činnosi sa nepredpokladá významne negatívny vplyv na reliéf, vodné pomery, štruktúru a využívanie krajiny. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si nevyžaduje výrub drevín a ani iným spôsobom neovplyvní faunu, flóru, biotopy, chránené územia, či územný systém ekologickej stability. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v etape výstavby budú ovplyvnené nárast dopravy, zvýšená tvorba hluku a emisií. Jedná sa však o vplyv dočasný, krátkodobý a z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo málo významný.

Z výsledkov posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že realizačný variant, za podmienky dodržania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržania opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a zmenu navrhovanej činnosti je možné realizovať.

Na základe uvedeného MŽP SR súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v navrhovanom realizačnom variante s podmienkou realizácie podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Celkovo bolo k správe o hodnotení na MŽP SR doručených v zákonom stanovenej lehote 8 písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy, samosprávy a dotknutej verejnosti.

1. ***Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie*** *(list č. A/2021/01767, zo dňa 05. 10. 2021)* doručil k predloženej správe o hodnotení z hľadiska ochrany ovzdušia stanovisko v ktorom uvádza, že vzhľadom na dispozičné riešenie navrhovanej technológie, spôsob jej prevádzky a energetickú hospodárnosť prevádzky s navrhovaným technickým riešením zmeny navrhovanej činnosti súhlasí za podmienky, že prevádzka navrhovateľa bude zabezpečená proti úniku nekontrolovaných fugitívnych emisií do vonkajšieho ovzdušia vhodnými opatreniami (ako zavretými vstupnými bránami, zavretými oknami a udržiavaním prevádzky v čistom stave) a pravidelnou kontrolou a údržbou odlučovacích zariadení.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že požiadavka na zabezpečenie prevádzky proti úniku nekontrolovaných fugitívnych emisií do vonkajšieho ovzdušia je uplatnená v opatreniach tohto záverečného stanoviska. Podrobnejšie technické riešenie zmeny navrhovanej činnosti bude predmetom ďalšieho povoľovacieho procesu, v kompetencii povoľujúceho orgánu.*

2. ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia*** *(list č. 55679/2021, zo dňa 13. 10. 2021)*

vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uplatňuje nasledovné požiadavky:

1. Vzhľadom na veľkosť hmotnostného toku tuhých znečisťujúcich látok v odpadovom plyne z predmetných zariadení pred odlučovaním, sa budú na dané zariadenia vzťahovať emisné limity na tuhé znečisťujúce látky bez ohľadu na skutočnosť, že vyústenie výduchov týchto zariadení bude do haly alebo do vonkajšieho ovzdušia. Vyplýva to z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, podľa ktorého prípustná úroveň znečisťovania ovzdušia reguluje vnášanie znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou priamo alebo nepriamo do ovzdušia. Požiadavky na pracovné prostredie tým nie sú dotknuté.
2. Žiada, aby povoľujúci orgán pri vydávaní integrovaného povolenia určil v povolení v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti individuálny emisný limit a uviedol podmienku na vykonávanie pravidelnej kontroly a údržby odprašovacích zariadení, pričom navrhovateľ bude povinný viesť o vykonaných kontrolách a údržbe riadnu evidenciu.

Na záver svojho stanoviska konštatuje, že po zabezpečení všetkých podmienok a požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia a za predpokladu splnenia vyššie uvedených požiadaviek, nemá voči realizácii zmeny navrhovanej činnosti zásadné námietky.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že vyššie uvedené požiadavky budú riešené v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov v ďalšom povoľovacom procese, v kompetencii povoľujúceho orgánu.*

3. ***Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky*** *(list č. 07853/2021-3230-213732 zo dňa 04. 10. 2021)* uvádza, že ako rezortný orgán neuplatňuje pripomienky k predloženej správe o hodnotení a súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko rezortného orgánu na vedomie.*

4. ***Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly*** *(list č. 9037-37678/47-5/2021 zo dňa 7.10.2021)* vo svojom stanovisku uvádza, že vzhľadom na zaradenie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona č. 39/20213 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, bude príslušným správnym orgánom v integrovanom povoľovaní podľa § 120 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Prevádzkovateľ bude povinný požiadať inšpekciu podľa § 6 a § 7 zákona o č. 39/20213 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre predmetnú prevádzku o zmenu integrovaného povolenia. Povoľujúci orgán vo svojom stanovisku žiada:

- prehodnotiť vypúšťanie odprášených tuhých znečisťujúcich látok od výrobných zariadení a dopravných trás do pracovného prostredia v nadväznosti na zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády Slovenskej republiky

č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko;
- uložiť prevádzkovateľovi, aby zabezpečil vypúšťanie odprášených tuhých znečisťujúcich látok od predmetných výrobných zariadení a dopravných trás výduchmi do vonkajšieho prostredia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- vypracovať projektovú dokumentáciu predmetnej stavby pre vydanie stavebného povolenia.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanoviako povoľujúceho orgánu na vedomie, avšak uvádza, že požiadavka ohľadom zváženia možnosti odvedenia tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia s minimálnym počtom výduchov bola vyhodnotená v rámci prílohy č. 5 správy o hodnotení. Navrhovateľ deklaruje, že vzhľadom na dispozičné riešenie haly, v ktorej sa má nová technológia inštalovať a rozmery zariadení technológie, je umiestnenie komína na strechu haly technicky nerealizovateľné a použitie jedného centrálneho odprašovacieho zariadenia s jedným výduchom nerealizovateľné. Okrem toho uvádza, že pri zaústení do jedného komína by sa musel podstatne navýšiť výkon ventilátorov, čo by predstavovalo neželané zvýšenie spotreby elektrickej energie. Príslušný orgán verejného zdravotníctva vo svojom stanovisku uvedenom nižšie riešenie uvedené v správe o hodnotení nenamieta, požaduje však v ďalšom povoľovacom procese zidentifikovať ďalšie chemické látky (okrem magnezitu) a posúdiť ich možný účinok na zdravie zamestnancov, túto podmienku MŽP SR uplatnilo v opatreniach tohto záverečného stanoviska. MŽP SR zároveň uvádza, že navrhovateľ má pre pracovisko „Prípravňa I. - III. Etapa" v súčasnosti vypracovaný posudok o riziku podľa § 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, ktorý bol schválený 14. 09. 2009. Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti bude potrebné posúdenie rizika aktualizovať podľa § 4 ods. 3 uvedeného nariadenia vlády, túto podmienku MŽP SR taktiež uplatnilo v opatreniach tohto záverečného stanoviska. Navrhované odvádzania vyčistenej vzdušniny do pracovného prostredia bude predmetom ďalšieho povoľovacieho procesu. Detaily technického riešenia bude potrebné riešiť v rámci následného stupňa projektovej dokumentácie stavby, v koordinácii s požiadavkami povoľujúceho orgánu a príslušným orgánom verejného zdravotníctva.*

5. ***Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia*** *(list č. 09380/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 14.9.2021)* vo svojom stanovisku konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti je v súlade so Záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja, vrátene jeho zmien a doplnkov, so záväzným regulatívom v oblasti hospodárstva č. 2.3.2 - podporovať rozvoj súčasnej odvetvovej štruktúry priemyselnej výroby s orientáciou najmä na sústavnú modernizáciu technologických procesov a zariadení šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať, znižovanie výrobných nákladov a energetickej náročnosti výroby, zvyšovanie miery finalizácie, kvality a úžitkových parametrov výrobkov. Na záver svojho stanoviska uvádza, že k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.*

6. ***Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Revúcej*** *(list č. ORHZ-RA-2021/000132-002 zo dňa 10. 09. 2021)* realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko dotkntého orgánu na vedomie.*

7. ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom so sídlom v Rimavskej Sobote*** *(list č. OU-RA-OSZP-2021/000885-003 zo dňa 28. 09.2021)* vo svojom stanovisku uvádza, že vzduch z filtrov je odvádzaný do pracovného prostredia tak, že neprekročí povolený limit pre tuhú znečisťujúcu látku magnezit v pracovnom prostredí. Predpokladá, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti povedie k zlepšeniu tohto stavu a bude predstavovať technologické opatrenie prijaté k náprave existujúcej situácie v pracovnom prostredí, čo bude v ďalších krokoch potrebné overiť. Zároveň vo svojom stanovisku upozorňuje, že okrem hlavnej zložky miešanej zmesi (magnezitu), vstupujú do technologického procesu aj ďalšie chemické látky (práškové a kvapalné prísady), ktoré aj keď budú aplikované v nižších množstvách, môžu mať vzhľadom na pôsobenie na ľudský organizmus stanovené prísnejšie limity pre ich koncentráciu v pracovnom ovzduší, a preto bude orgán verejného zdravotníctva po spustení stavby modernizácie prípravne lisovacích hmôt do prevádzky riešiť identifikáciu týchto látok a posúdenie ich možného účinku na zdravie zamestnancov. Na základe uvedeného nemá k správe o hodnotení pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že požiadavku na identifikáciu chemických látok a prípravkov a ich rizikových vlastností uplatnilo v opatreniach tohto záverečného stanoviska.*

9. ***Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS“)*** *elektronickým podaním zo dňa 06. 09. 2021* uvádza svoje požiadavky v stanovisku nasledovne:

   Stanovisko zo dňa 06. 09. 2021, cit.:

   „Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:
   - *e) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,*
   - *f) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,*
   - *g) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,4)*
   - *h) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.[2])*

   Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.

   Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí obsahovali aj:
   8. *prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.*
   9. *opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona*
   10. *opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva*
   11. *opatrenia realizácie obehového hospodárstva*

12. *Uviesť konkrétne opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe Európskej komisie v rámci balíčka energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).*
13. *Uviesť opatrenia, ktorými navrhovateľ prispeje k budovaniu inovatívneho ekologického hospodárstva v rámci projektu Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)*
14. *Vyhodnotiť opatrenia na obnovu prirodzenej biodiverizty primerané navrhovanej činnosti a územiu, v ktorom sa nachádza.*

Žiadame zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a •hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Z dôvodu zásady zdržanlivosti ZDS vlastné vyhodnotenie a pripomienky k zámeru nezasiela. V prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS, rezervujte si termín tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.“

ZDS zaslalo doplnenie svojho stanoviska k správe o hodnotení *(elektronickým podaním zo dňa 15. 09. 2021)* v ktrom uvádza nasledovné, cit.:

„V zmysle čl.4 Aarhuského dohovoru (https://www.slov-lex.sk/pravne predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204) žiadame o všetky informácie o životnom prostredí vo forme zaobstaraných podkladov preukazujúcich vplyvy na životné prostredie v rozsahu potrebnom pre efektívne vykonanie konzultácií k predmetnému projektu a to jednou z nasledovných foriem:

4. *elektronicky emailom na adresu eia@samospravydomov.org*
5. *elektronicku do elektronickej schránky ZDS na ÚPVS*
6. *zverejnením na webovom portále enviroportal.sk v podstránke venovanej predmetnému projektu*

Žiadame o zrozumiteľné vysvetlenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, objasnenie a porovnanie jednotlivých variantov a určenie environmentálnych opatrení pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti

zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.

Žiadame o konkretizáciu a špecifikáciu environmentálnych opatrení v nasledovne:

8. *prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.*
9. *opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona*
10. *opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva*
11. *opatrenia realizácie obehového hospodárstva*
12. *Uviesť konkrétne opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe Európskej komisie v rámci balíčka energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419)*
13. *Uviesť opatrenia, ktorými navrhovateľ prispeje k budovaniu inovatívneho ekologického hospodárstva v rámci projektu Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)*
14. *Vyhodnotiť opatrenia na obnovu prirodzenej biodiverizty primerané navrhovanej činnosti a územiu, v ktorom sa nachádza.*

Žiadame zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy. Žiadame zrozumiteľné ale merateľné vyhodnotenie zámeru aj z nasledujúcich hľadísk:

F. *Preukázanie tzv. klimatickej odolnosti infraštruktúry, t.j. že predmetný zámer ani v budúcnosti nebude v rozpore so záväzkami Európskej únie dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 a cieľ zníženia emisí o 55% do roku 2035. Uvedené platí aj na prevádzkové vplyvy zámeru.*
G. *Akým spôsobom sa uvažuje s občianskou participáciou pri realizácii tohto zámeru?*
H. *Podľa viacerých názorov [tu],[tu] , Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:“ Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní. Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke*

slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje. ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.

I. *ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri,ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.*

J. *Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).*

Po obdržaní predmetných informácií o životnom prostredí máme záujem vykonať k predmetnému projektu konzultácie, t.j. odbornú diskusiu tak, aby naše stanoviská a vyjadrenia boli v primeranej forme a rozsahu zapracované do rozhodnutia EIA k predmetnému projektu. Pri konzultáciách je potrebné aby spĺňali charakteristiku konzultácie podľa platnej Smernice EIA č. 2011/92/EÚ a taktiež aby bol dodržaných ich charakter podľa bodu 23, 24, 29, 34 a 34 preambuly k novele Smernice EIA č.2014/52/EÚ; t.j. aby nám bolo umožnené efektívne sa podieľať na výsledku projektu, t.j.ovplyvnenie realizácie v čase kedy sú otvorené všetky možnosti a varianty ďalšieho postupu v predmetnom projekte a to otvoreniu a priamo odbornou diskusiou so všetkými zainteresovanými. Konzultáciu je možné vykonať v rámci konania úradným spôsobom ale aj neúradným spôsobom; v prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS,

rezervujte si termín tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk“

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko ZDS na vedomie a uvádza, že procesný postup podľa zákona o posudzovaní vplyvov bol dodržaný.*

MŽP SR upriamuje pozornosť na to, že v rámci zisťovacieho konania nie je možné vyžadovať od navrhovateľa variantnosť riešenia zmeny navrhovanej činnosti, nakoľko v rámci zisťovacieho konania MŽP SR vyhodnotilo environmentálnu prijateľnosť zmeny navrhovanej činnosti v rozsahu návrhu, ktorý chcel navrhovateľ realizovať a prípadné nové variantné riešenie bolo možné určiť v rámci rozsahu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti. MŽP SR upriamuje pozornosť na skutočnosť, že aj keď MŽP SR rozhodlo, že sa zmena navrhovanej čnnosti bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, v rámci doručených stanovísk nevyplynula povinnosť vyhodnotiť ďalšie variantné riešenie zmeny navrhovanej činnosti. MŽP SR vzhľadom na to, určilo v rozsahu hodnotenia č. 3547/2021-1.7/dh, 14896/2021, 14897/2021-int. zo dňa 17. 03. 2021 pre podrobnejšie vyhodnotenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti dôkladné zhodnotenie nulového variantu a variantu uvedeného v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, ktoré boli riadne vyhodnotené v predloženej správe o hodnotení.

MŽP SR v súvislosti s vykonaním konzultácií uvádza, že nenariadilo vykonanie samostatných konzultácií, nakoľko to nevyžadovala povaha veci. Zákon o posudzovaní vplyvov umožňuje vykonanie konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, nešpecifikuje však spôsob a formu realizácie konzultácií. Konzultácie môžu byť realizované písomnou alebo ústnou formou. V tomto prípade MŽP SR umožnilo v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, ako aj vyjadrenia sa k podkladom rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Taktiež bolo verejnosti umožnené zúčastniť sa verejného prerokovania zmeny navrhovanej činnosti, na ktoré je dotknutá obec povinná prizvať aj príslušný orgán, rezortný orgán a dotknutý orgán a v rámci ktorého mala verejnosť, vrátane zástupcov ZDS, možnosť konzultovať ústnou formou.

MŽP SR v súvislosti k zmierňujúcim opatreniam uvádza, že zmena navrhovanej činnosti je v súlade s najepšou dostupnou technológiou a plní parametre v súčastnosti najlepšej dotupnej techniky. Samotná zmena navrhovanej činnosti predstavuje opatrenia smerujúce k ekolokicky a ekonomicky lepšie udržateľnej prevádzke navrhovateľa. K obnove zelenej infraštruktúry v okolí prispieva znižovaním emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, a tým aj obnovy biodiverzity. Zmena navrhovanej činnosti sa nenachádza v území, pre ktoré sú stanovené environmetálne ciele podľa § 5 zákona č. 364/2004 Z. z.o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a nemá vplyv na útvary podzemných, resp. povrchových vôd. MŽP SR uvádza, že nakladanie s odpadmi v rámci zmeny navrhovanej činnosti bude riešené v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, ktoré je navrhovateľ povinný dodržiavať.

Navrhovateľ realizáciou zmeny navrhovanej činnosti modernizuje výrobný závod aj s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov Zmena navrhovanej činnosti nie je spojená s tvorbou skleníkových plynov. Samotná zmena navrhovanej činnosti predstavuje technické opatrenia smerujúce k ekologicky a ekonomicky lepšie udržateľnej prevádzke.

ZDS v doručených stanoviskách vyjadruje všeobecné požiadavky. Podstatné časti stanoviska sa zaoberajú požiadavkami na zmierňujúce opatrenia, tieto sú však formulované tiež veľmi všeobecne, pričom niektoré opatrenia nie sú relevantné vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti

a iné sú plnené v zmysle všeobecnej platných právnych predpisov, alebo stratégie navrhovateľa. MŽP SR má zato, že opatrenia navrhnuté v kap. VI.3: tohto záverečného stanoviska pokrývajú aj relevantné opatrenia požadované ZDS.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Mgr. Dáša Hanuščinová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Mgr. Barbora Donevová
riaditeľka odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 24. 02. 2022

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone o posudzovaní vplyvov má záujem na takom konaní.

V procese posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti bola identifikovaná nasledovná verejnosť:

- Združenie domových samosprávy, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Rozdeľovník:

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. SLOVMAG, a. s. Lubeník, Lubeník 236, 049 18 Lubeník
2. Obec Lubeník, Obecný úrad Lubeník, č.222, 049 18 Lubeník
3. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

Na vedomie *(elektronicky)*:

4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorovova 29 B, 974 01 Banská Bystrica
5. Okresný úrad Revúca, odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 40, 050 01 Revúca
6. Okresný úrad Revúca, odbor krízového riadenia, Komenského 40, 050 01 Revúca
7. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, Tomášikova 1800/14, 979 01 Rimavská Sobota
9. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Revúca, Okružná 3, 050 01 Revúca
10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klimy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia, TU